

Glieder *सुग्न*. 2, 139, 4.

विभक्तृ und विभक्ता (von भ्त् with वि) nom. ag. *Vertheiler*: शीर्षे शीर्षे वि वभाज्ञा विभक्ता RV. 7, 18, 24. मृधानाम् 26, 4. 1, 22, 7. 27, 6. रायः 4, 17, 11. 10, 147, 5. विभक्ता भागम् 3, 49, 4. CAT. Br. 10, 2, 6, 5. वेद^० Sonderer so v. a. Ordner: Vjāsa Pāṇkar. 1, 1, 30.

विभक्ति (wie oben) f. 1) *Theilung, Sonderung; Unterscheidung, Modification* Ait. Br. 1, 1. पशोः 7, 1. TBr. 1, 1, 5, 6. 6, 5. इडपि TS. 5, 7, 1, 1. Ait. Br. 6, 5. Pāṇkar. Br. 10, 9, 1. 10, 1. 11, 1. ०स्तुति Nir. 7, 8, v. 1. कालविभक्तयः M. 1, 24. वर्णविभक्तयः MBh. 12, 6767. — 2) *Abwandlung des Nomens, Casus*; bei Pāṇini *Casus- und Personalendung*. Im Ritual heissen speciell so die *Casus des Wortes* अग्नि in den Jāgja-Formeln; vgl. Comm. zu TS. I, 778. TBr. I, 125. Âçv. Çr. 2, 8, 5, 6. — TS. 1, 3, 2, 2. 3. TBr. 1, 3, 1, 1. CAT. Br. 2, 2, 2, 26. Pāṇkar. Br. 10, 7, 1. Çāṅkh. Br. 1, 4. Nir. 2, 1. नाना^० 6, 24. नाम^० 7, 1. द्वितीया Âçv. Çr. 1, 3, 6. षष्ठी 6, 3. ०प्रत्यय VS. Prāt. 3, 13. ०पदशब्द 8, 41. fg. AV. Prāt. 2, 51. 3, 78. Çākat. beim Schol. zu 4, 30. P. 1, 4, 104. 3, 4. 5, 3, 1. 6, 1, 168. 3, 132. 7, 1, 73. 2, 84. 8, 4, 11. Verz. d. Oxf. H. 163, a, 21. b, 3 v. u. 330, b, 16. SARVADARÇANAS. 136, 1, 10. ते विभक्तयः पदम् Nājas. 2, 2, 60. विभक्तिर्दयी नामिकाख्या-तिकी च Comm. Am Ende eines adj. comp.: अमर्ष^० P. 1, 1, 38. ०क 2, 44, Comm. Ind. St. 8, 462. fg. — 3) *eine best. grosse Zahl* Vjūtp. 179. Mēl. asiat. 4, 638.

विभक्तितत्त्व n. Titel einer Schrift Hall 57.

विभग्न s. u. 1. भञ्ज् mit वि und vgl. वैभग्निक.

विभङ्ग (von 1. भञ्ज् mit वि) m. 1) *Biegung*: धू^० so v. a. *das Zusammenziehen der Brauen* Ragh. 19, 17. — 2) *Einschnitt, Furche*: वली^० MBh. 4, 394. Vāsavad. 3, 2. *विविधविक्कार^० Furchen auf dem Gesicht* Glt. 11, 24. शिलाविभङ्गैर्मृगाशवावस्तुङ्गं नगोत्सङ्गमिवारुरोह Ragh. 6, 3. — 3) *Unterbrechung, Störung, Vereitelung*: तृष्णास्रिता^० Spr. 1891. वाग्विभङ्ग^० (विभाग gedr.) so v. a. *Stummheit* Mārk. P. 72, 23. आशा^० adj. *dessen Hoffnungen vereitelt sind* Spr. 3034, v. 1. — 4) Bez. bestimmter buddhistischer Schriften Tāran. 318. Verz. d. Kop. H. 24, a. 43. fgg. (im Pāli). विनय^० Vjūtp. 43. विभाग⁽¹⁾ Commentar WASSILJEV 89.

विभन्न eine best. grosse Zahl Vjūtp. 181. Mēl. asiat. 4, 637.

विभजनीय (von भञ्ज् mit वि) adj. 1) *zu vertheilen*: श्रवशिष्टं धनं समं कृत्वा विभजनीयम् Kull. zu M. 9, 112. — 2) *was gesondert —, unterschieden wird oder werden soll* P. 5, 3, 57, Schol.

1. विभज्य (wie oben) adj. 1) *zu theilen* Hakiy. 12431. — 2) *was gesondert —, unterschieden wird oder werden soll* P. 5, 3, 57. — Vgl. विभाज्य.

2. विभज्य (wie oben) absol. mit —, unter Vornahme einer Theilung: ०पाठ HALĀJ. in Ind. St. 8, 333. ०वाद Bez. einer best. buddhistischen Lehre Tāran. 198. ०वादिन् ein Anhänger dieser Lehre 175. Vjūtp. 210. BURN. Intr. 446. Lot. de la b. l. 337. WASSILJEV 78. 230. 233. ०व्याकरणा (neben: एकांश^०, परिपृच्छा^० und स्थापनीय^०) Vjūtp. 53. Die Schreibart विभाज्य ist fehlerhaft.

विभञ्जन् (von 1. भञ्ज् mit वि) adj. *zerbrechend* (trans.) RV. 4, 17, 13.

विभाण्डक m. N. pr. eines Lehrers mit dem patron. Kāçjapa Ind. St. 4, 374. — Vgl. विभाण्डक.

1. विभय (2. वि + भय) n. *Gefahrlosigkeit* Buāg. P. 7, 9, 14.

VI. Theil.

2. विभय (wie oben) adj. *keiner Gefahr ausgesetzt* Buāg. P. 5, 20, 19.

विभरट् m. N. pr. eines Fürsten Tāran. 203. विभरत् WASSILJEV 54.

विभव (von 1. भू mit वि) 1) m. TRIK. 3, 5, 5. am Ende eines adj. comp.

f. आ. a) *das Allenthalbensein, Allgegenwart* KAN. 7, 1, 22. — b) *Entfaltung*: जगदुदयविभवलयलीलं ब्रह्म SARVADARÇANAS. 49, 20. bei den Vaishṇava *Entfaltung des göttlichen Wesens, dessen Erscheinung in secundären Formen* 54, 18. रामाश्वतारो विभवः 20. 53, 15. 57, 10. — c) *Macht, majestas, hohe —, bevorzugte Stellung, Herrschaft*; = ऐश्वर्य

MED. v. 51. = भूति HALĀJ. 5, 23. धनधान्यार्द्धिविभवैः शक्रवैश्रवणोपमः

R. GORR. 1, 6, 3. सर्वार्द्धिविभवैः पूर्णस्तथा वर्धस्व भूपति । यथा रविर्वया सो-

मो यथेन्द्रो वरुणो यथा ॥ 2, 11, 19. वितर्द्धिविभवैः Mārk. P. 84, 32. अवि-

दितविभवो भवानीपतिः Kir. 5, 21. PRAB. 54, 10. RAGH. 8, 68. ÇĀK. 94.

VARĀH. BRH. S. 69, 17. विभवान्नैलोक्तराख्यादयः Spr. 1993. प्रज्ञा कुलं च

विभवं (*Macht oder Vermögen*) च यशश्च कृति 2974. Buāg. P. 3, 23, 8. 6, 16.

35. विभवाय नो भव 7, 8, 55. 9, 23. fg. 9, 4, 15. भूत्यप्रेष्यजनभ्यश्च विभवस्या-

नुव्रपतः । शिल्पिभ्यश्चोपकारिभ्यो ददौ रामः so v. a. *je nach ihren Stellungen*

R. GORR. 2, 32, 12. ततः प्रविशत्यौशीनरी चेदी च विभवतश्च परिवारः

und das Gefolge je nach seinem Range VIKR. 30, 18. ÇĀK. CH. 92, 8. MĀLAV.

19, 1. 43, 21. 64, 5. PRAB. 27, 1. तेषामभिन्नकाले ऽर्धे विभवः *Macht —,*

Einfluss auf ÇĀṆKH. Çr. 1, 16, 5. 5, 19, 2. वसन्त^० *die Macht des Früh-*

lings MĀLAV. 80. वाग्विभव *die Macht der Rede* RAGH. 1, 9. MĀLATĪM.

16, 1. परिपक्वबुद्धि^० SĪM. D. 15, 16. आत्ममाया^० Bhāg. P. 2, 6, 35. स्म-

ति^० ÇĀṆKH. GRH. 6, 6. कर्म^० KATHĀS. 27, 209. दृष्टि^० Spr. 3318. मनसि

रभसविभवे *dessen Macht in — besteht* Glt. 3, 6. *Macht, Stärke* eines

Heores R. 5, 73, 4. — d) sg. und pl. *Vermögen, Besitz, Geld* AK. 2, 9,

91. TRIK. 3, 3, 421. H. 191. an. 3, 713. MED. HALĀJ. 1, 80. विभवे सति M.

4, 34. 11, 38. Mārk. P. 29, 39. MBh. 3, 1728. 14, 2791. तस्मै दास्यामि वि-

भवान्महार्हानपि काङ्क्षितान् R. GORR. 2, 32, 19. यो मे ऽस्ति विभवः क-

श्चितं विश्राणाय सर्वशः 29. उपित्वा रत्ननीं तत्र विभवैस्तेन पूजितः 98. 9.

ÇĀK. 103. Spr. (II) 251. 292. 585. 862. 1241. 1411. 2211. (I) 1078. 1903.

1933. 2784. 2938. 3153. स्थिर 3288. 4323. 4856. स्वत्प्याः 4867. 5017.

मान्या श्रवलाः (*die Weiber*) मानविभवैः VARĀH. BRH. S. 74, 4. तपयति विभ-

वान् 104, 5. 7. परविभवपरिच्छेदोपभोक्तृ BRH. 13, 8. 18(16), 4. KATHĀS. 10,

180. 16, 66. 18, 287. 344. 405. 21, 133. 22, 176. 25, 209. 28, 115. 33, 162. 121,

266. RĀGA-TAR. 1, 175. 2, 55. 4, 683. कुसृत्या विभवान्वेषी TRIK. 3, 1, 9. H.

475. Buāg. P. 1, 11, 13. ०तप Spr. 970. PĀṆKAT. 99, 19. 234, 7. ०कीन Spr.

2287. 2728. मक्ता^० adj. 2830. मन्द^० adj. VARĀH. BRH. S. 15, 24. गत^० adj.

Spr. 1292. गलित^० adj. 2087. समानविभवा पुरी KATHĀS. 23, 80. न चा-

स्ति विभवः कश्चिन्नाशये येन ते नुधम् *ich habe Nichts, womit* PĀṆKAT.

III, 167. विभवतम् *nach den Vermögensumständen* Mārk. P. 34, 26. य-

था^० (vgl. यथाविभवम्) dass. 71. — e) *Erlösung* TRIK. H. an. MED. स भ-

वान्सर्वलोकाय भवाय विभवाय (*विगतो भवो यस्मिन् तस्मै कैवल्योपेत्य-*

र्थः) Comm. च । श्रवतीर्णाः Buāg. P. 10, 10, 35. — f) N. *des 2ten Jahres*

im 60jährigen Jupitercyclus VARĀH. BRH. S. 8, 29. Verz. d. Oxf. H. 331,

b, 7 v. u. — g) *in der Tonkunst eine Art Tact*; s. u. दृढ 2) a). — h) *Ver-*

nichtung, Untergang Vjūtp. 150. लोक^० 158. — 2) adj. *reich*: मेरोश

विभवेष्टतरेषु च (= दिव्यप्रदेशु NILAK.) MBh. 13, 802. — Vgl. विभूति.

विभवमति (०मती?) f. N. pr. einer Fürstin RĀGA-TAR. 8, 16 (०मत्याम्).